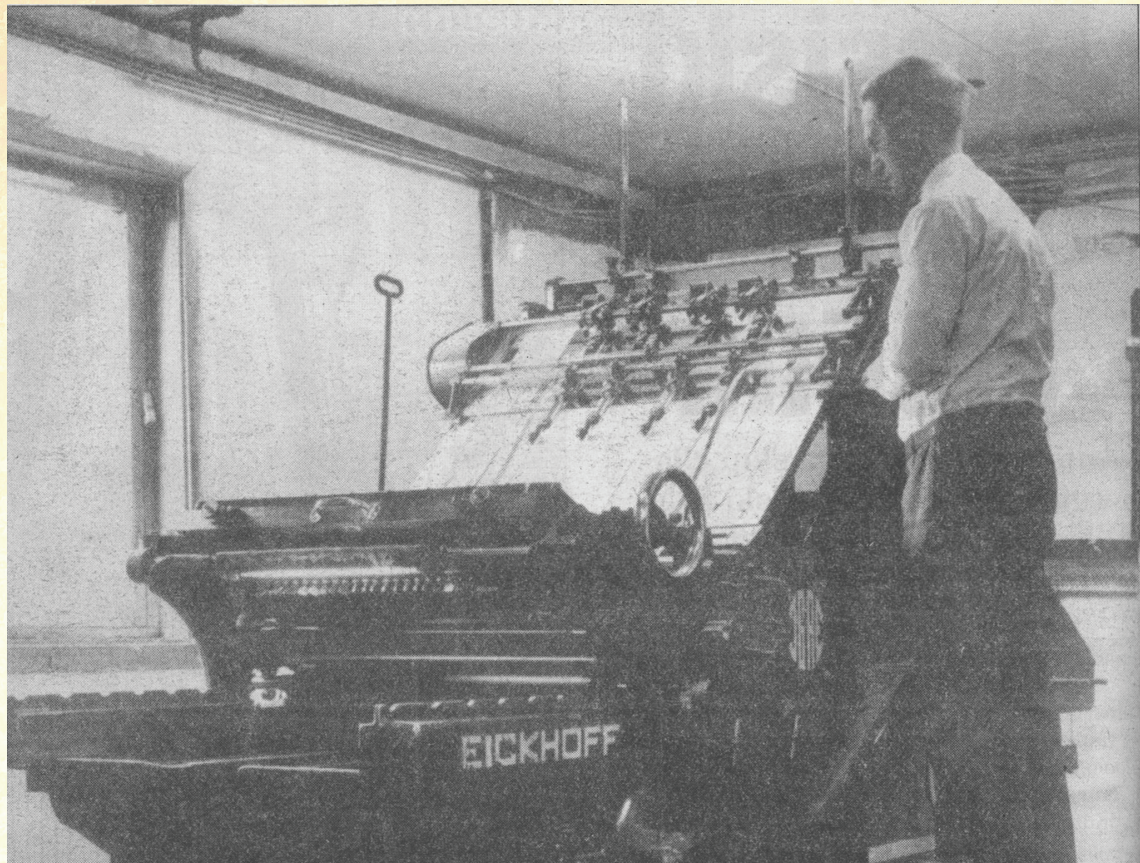

Komandi partur

Fyrsta dagin eru 100 ár síðani skaðadagin í Hesti.
Vit fara í tveimum pørtum at lýsa hesa vanlukku

Niels Juel við pressuna.

Niels Juel Joensen, seinni Háberg

Hann var ein prentari av tí gamla skúlanum. Hann mundi vera tann, sum stóð fyri hesum arbeiðinum. Men hann var so beskeðin, at tað kom ikki av hansara eigna munni. Hann var ein framúr góður prentari og álitismaður út í fingraspíssarnar.

Niels Juel fór ungur í prentaralæru á prentsmiðjuni Fram, sum m.a. prentaði Tingakross, har tann kendi Kristin í Geil var blaðstjóri. Kristin var systkinabarn mammu Niels Juel, Mallu.

Niels Juel var ein teirra, sum tók stig til stovna B36, og var kendur sum ein góður fótbólts-spælari á ungum árum.

Richard Næs

Nakað tað sama kann sigast um Richard Næs. Hann og Niels Juel komu at fylgjast stóran part av lívinum. Teir vóru nakað javngamlir og fóru báðir í læru á somu prentsmiðju. Teir arbeiddu báðir til pensjónsaldur á Dagblaðnum. Teir arbeiddu saman har í 40 ár. Richard var eisini við til at stovna B 36.

Poul Karbech Mouritsen

Poul var umframt at vera prentari eisini virkin fakliga og politiskt. Hann var nevndarlimur í Føroya Arbeiðarafelag í 1940-árunum, og hann stóð leingi fyri útgávuni av Sosialinum, sum hevði prentsmiðju á Heygsbreyt.

Hann var eisini virkin í Javn-aðarflokkinum. Stillaði millum annað upp til fólkatingsval í 1960 saman við Johan Nielsen, sum varð valdur fyrstu ferð hetta valið.

Hann var eisini skald. Sjálvur skrivaði hann so av og á barna-søgur, hugtakandi søgusnið og málslig dygdarverk. Sje av hesum søgum, skrivaðar í tíðarskeiðinum 1928-54, vórðu í 1955 givnar út í savninum »Sje søgur«.

Poul var mammubeiggi Jonu Henriksen, sum var ein megnar-kvinna.

Esmar Jacobsen

Esmar var ættaður úr Norðragøtu. Hann fór í prentaralæru á Dimma-lætting í 1942. Hann var við til at stovna Føroya Prentarafelag og var formaður fyrstu árin.

Í 1965 gjørdist hann trúboðari hjá Kirkjuliga Missiónsfelagnum. Í hesum starvi var hann eisini sjómanstrúboðari, serliga í Vest-mannaoyggjunum.

Hann var yrkjari og skrivaði fleiri bøkur. Ein systir hansara var Elsa Jacobsen, kend sum trúboðari í Etiopia, hvørs fantastiska lívssøga kann lesast í bókini »Mítt Etiopia«.

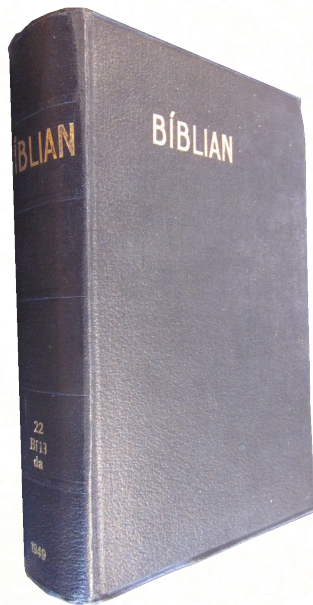
Umframt hesar vóru tveir danir, Børge Hansen og Holten Lützhøft. Teir vóru giftir við føroyskum konum og fluttu seinni til Danmarkar aftur.

Hetta arbeiðið byrjaði í 1947.

Gjørdu tað ómøguliga

Samanumtikið kann sigast um tey, sum gjørdu tað møguligt at fáa Bíbliuna út á føroyskum, at tey gjørdu tað ómøguliga møguligt. Eitt slíkt týðingararbeiði, sum Victor Danielsen gjørdi, verður neyvan gjørt av einum persóni í dag. Hetta verður als ikki mett sum einmansføri.

Prentingin av Bíbliuni má eisini sigast at hava verið ein

Lidna Biblian

ómøgulig uppgáva, sum gjørdist møgulig takkað verið hesum monnum. Seinni er hon endurprentað fleiri ferðir, men tað er gjørt uttanlands.

Sagt verður frá teimum, sum stóðu fyri hesi endurprenting, at teir vildu illa trúgva, at tann upprunaliga Biblian kundi hava verið prentað við teirri útgerð, sum varð nýtt. Kortini fóru teir í holt við hana og fullførdu hana til fulnar. Tí eiga prentararnir eisini sitt pláss í hesi søgu.

Ósamdir trímenningar

Niels Juel var tann einasti av teimum, sum prentaðu Bíbliuna, sum var í Brøðrasamkomuni. Hann hevði nógv ættarsamband við menn, sum vóru partur í hesi søgu.

Tað var Hin føroyski Bíbliu-grunnurin, sum gav Bíbliuna

út. Ein limur har var Andrew W. Sloan, sum alt lívið var í fulltíðarstarvi fyri samkomuna. Hann var systkinabarn mammu Niels Juel, Mallu. Mamma hennara, Isalina, og mamma Andrew, Elspa, vóru systrar. Beiggi Niels Juel, Petur Háberg, var skrivari í grunninum. Systkinabarn teirra, Conrad Joensen, var kassameistari. Í grunninum var beiggi Conrad, Sigurd, ein limur. Teirra felags abbi var Elias, ættaður úr Innistovu á Trøllanesi, búsettur á Selatrað.

Seinni tók seg upp eitt til tíðir nokkso harðligt kjak í bløðunum um nýggju Bíbliuna og um dygdina í tí arbeiði, sum Victor hevði lagt úr hondum.

Ein av teimum harðastu atfinnarunum var presturin á Eiði, Zacharias Brimnes. Tá kom fram ein sjeymannabólkur úr Brøðrasamkomuni, sum royndi at verja borg. Hesir sje y vóru: Sigurd Berghamar, Knút Háberg, beiggi Niels Juel, Jens Guttessen, Petur Háberg, Otto Sørensen og Conrad Joensen. Fýra av hesum vóru brøður og systkinabørn Niels Juel.

Men tað pussiga er, at Háberg brøðurnir vóru eisini skyldmenn Brimnes, prest. Teir vóru trímenningar. Langabbi teirra var Andrass á Vattóli, sum var ættaður úr Skúvoy og giftist til Skælings við Súsannu Díðriksdótti.

Tey fingtu tvíburar, tvær døtur. Onnur teirra, Anna Malena, var omma Brimnes og hin, Elin, var omma Niels Juel, Petur og Knút og forrestin langomma tann, sum skrivar hetta.

Tað leikaði so hart á, at Victor saman við Andrew Sloan, Petur Háberg og Conrad Joensen fóru eina ferð til Eiðis at tosa við Zakaris Brimnes at fáa hann at avsanna pástandir, sum vóru settar fram móti bíbliutýðingini hjá Victor. Men hetta førði bara til enn meira blaðskrivning.

Petur Háberg ger bart

Petur Háberg kundi vera nokk so bráður. Hetta kom eisini til sjónd-

ar, eftir at Brimnes hevði skrivað grein, har hann speirak »teir sje y vísu«, Petur var ein av teimum. Petur heldur, at Brimnes leggur teir mest sum undir at vera óreiðligar og at dálka minnið um Jákup Dahl, próst.

Nú spann øði í Petur, og nú kundi skyldmaður vera skyldmaður. Petur skrivaði tá eina grein við yvirskriftini, Prestalótir, har hann byrjar:

»Tað hevur stundum kropið í fingrarnar á mær eftir at lagt upp í, tá eg havi lisið mangt av .. skriv-ingini .. frá prestahondum, síðan Brimnes gjørdi sítt makaleysa og skakandi álop á V. Danielsen og hina føroysku Bíbliuna«.

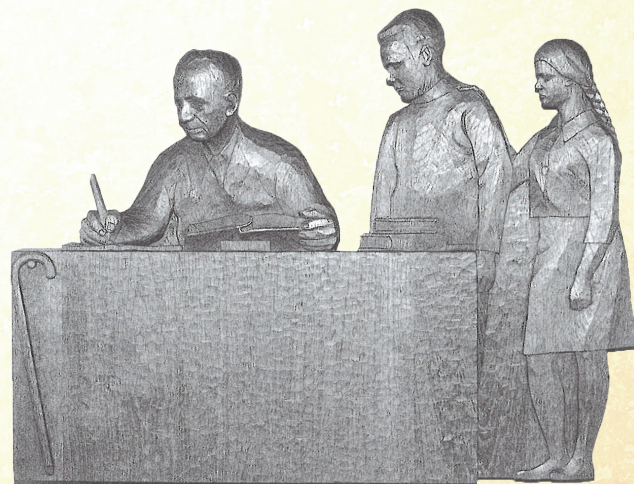
Tað, sum serliga rakar Petur, er, at Brimnes hevur lagt hann og hinar undir at dálka minnið um Jákup Dahl.

Og so loysir Petur av. Hvat enn hann kann siga um brøðurnar, so hava teir altíð mett próst Dahl høgt. Fuglafjarðar prestur, Poul Harems, fær eisini av grovfilini, og so greiðir Petur frá, hvussu kirkjan í Europa í øldir hevur forðað fyri, at fólk skuldi fáa Bíbliu á móðurmálinum.

Men Brimnes læt sær ikki siga, og hann roynir at gera gjøldur burtur úr skyldmanninum. Hendan partin av orðaskiftinum endar Victor við eini grein, har hann sjálvandi verjur sítt verk.

Tað er eisini ein partur av hesi søgu, at á Eiði var eingin illstøða millum Brimnes og Brøðrasamkomuna. Símun Johan Wolles, sum var ímyndin av Brøðrasamkomuni á Eiði alt sitt lív, segði, at hann kundi bara rósa Brimnes. Hann kom ofta hagar, tí hann var vinur við ein son hansara, og har føldi hann seg altíð væl.

Hetta orðaskifti hasaði av. Í 1961 kom »prestabíblían« og seinni eru báðar týðingarnar endurskoðaðar. Onkur munur er um grundleggjandi spurningar í tekstinum, men í dag kann sigast, at báðir partar hava virðing fyri hvørjum øðrum.

Træskurður av Victor Danielsen við tveimum av hansara børnum eftir Fritjof Joensen, listamann.